

Сьогодні
15.12.2023

Урок
№30

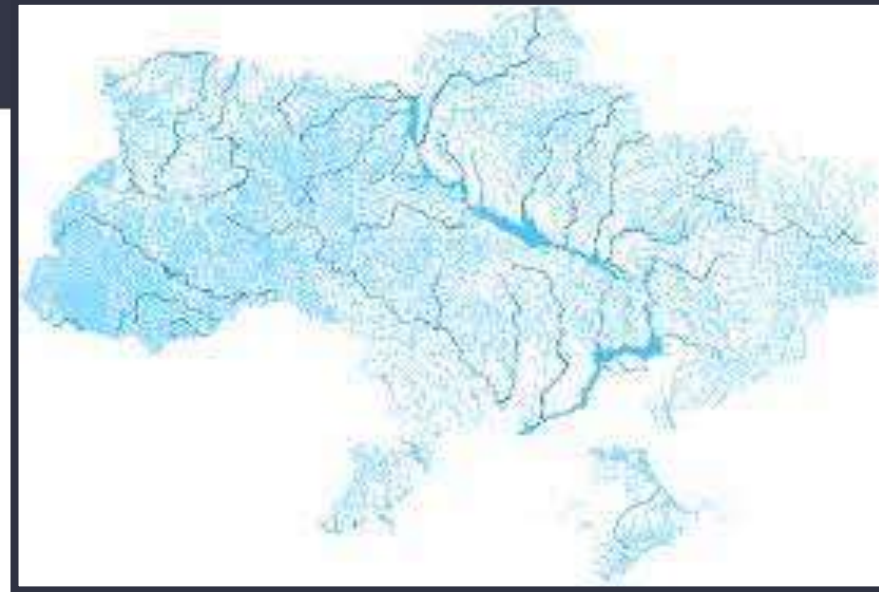
Дата: 19.12.2023

Клас: 5–А

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: №30

Вчитель: Капуста В.М.

**Поверхневі та підземні води.
Будова річки. Озера України**

Мета уроку:

- уточнити та розширити знання учнів про річки, їх будову;
- формувати знання про особливості вод суходолу, основні річкові системи, озера;
- вдосконалювати практичні уміння та навички складати комплексну характеристику річки за картами атласа та текстом підручника;
- розвивати уміння працювати з додатковою літературою, відбирати головне;
- розвивати пізнавальний інтерес, мовлення учнів;
- виховувати бережливе ставлення до багатств рідного краю.

**Люблю я свій розум,
Увагу та пам'ять.
Працює мій мозок.
І вчусь я старанно.
Сприймаю все нове
І мислю логічно.
Учителя слово
Здійсню я практично.**

Сьогодні
15.12.2023

LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Сьогодні
15.12.2023

Пригадаймо

Текучі
(річки,
струмки)

Стоячі
(озера, ставки)

Природні

Водойми

Солоні

Прісні

Штучні

Сьогодні
15.12.2023

Води суходолу поділяються на дві групи:

Поверхневі

Підземні

Сьогодні
15.12.2023

Поверхневі

Річки

Болота

Озера

**Штучні
ВОДОЙМИ**

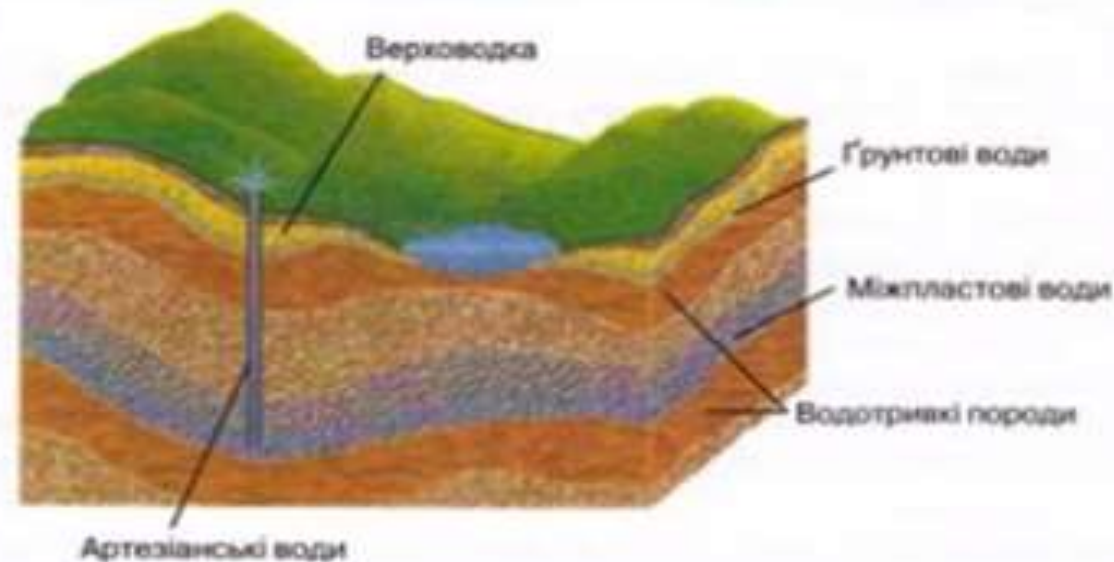
Сьогодні
15.12.2023

Робота в підручнику

Опрацюйте
матеріал в
підручнику.

- Підземні води містяться у товщі гірських порід верхньої частини земної кори в рідкому, твердому і пароподібному станах.
- Вони утворюються внаслідок просочування з поверхні дощових, талих і річкових вод.
- Підземні води постійно переміщуються як у горизонтальному, так і у вертикальному напрямках.

- Невіддільною частиною підземних вод є підземні річки. Більшість із них протікає на глибині не більше ніж 1500-2000 м під поверхнею.
- Найбільша у світі підземна річка називається Хамза.
- Розташована вона в Південній Америці, під Амазонкою, на глибині приблизно 4 км.
- У довжину вона досягає 6000 км, а в ширину — до 400 км

Сьогодні
15.12.2023

Які річки є в Україні?

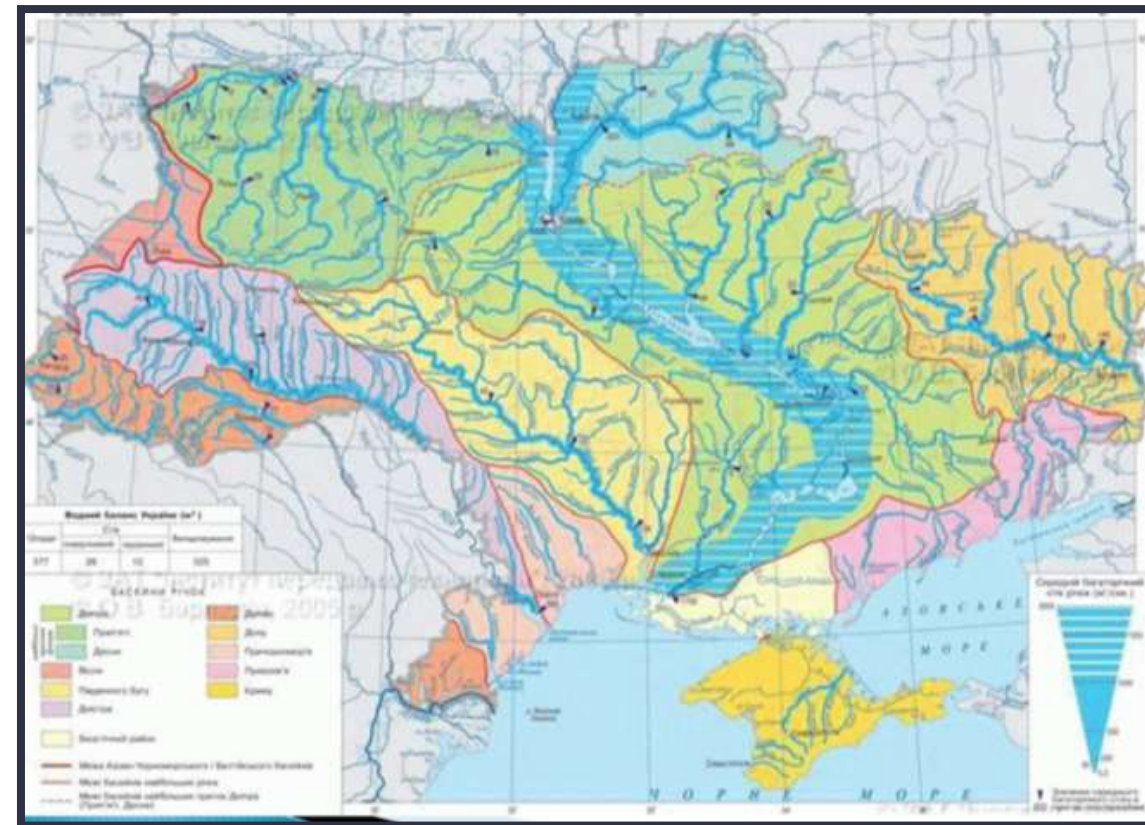

BCIM
pptx

В Україні налічується 63 тисяч річок, з них близько 4 тисяч – завдовжки понад 10 км, 137 річок – завдовжки понад 100 км.

Річка – це природний потік води у зниженні рельєфу, де є схили. Кожна річка утворена невеликим струмком, який впадає в інший струмок. Кілька струмків утворюють річку. Річки несуть свої води в моря і океани.

Сьогодні
15.12.2023

Розглянь будову річки й визнач, звідки річка бере початок і куди вона впадає.

Річка: 1 — витік; 2 — гирло; 3 — русло; 4 — ліва притока;
5 — права притока.

СЛОВНИЧОК

Витік – це місце , де річка бере початок.

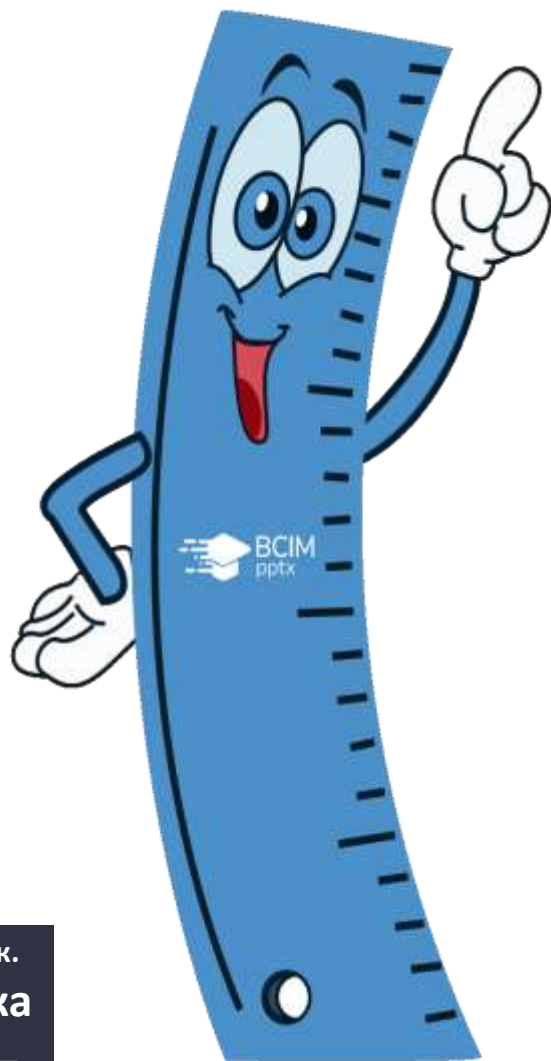
Гирло – це місце куди впадає річка

Притока – це місце, де одна річка впадає в іншу. (Бувають ліві і праві)

Як же нам дізнатися, де ліва , а де
права притока?

Мал. 123. Як перевірити
напрямок течії

Як живляться річки (поповнюються водою)?
В Україні річки мають змішаний тип живлення. Основна частка в ньому припадає на атмосферні опади (сніг і дощ): ними річки поповнюються переважно навесні і влітку. Загалом у річках рівнинної частини країни переважає снігове живлення, а в гірських – дощове. Живлення підземними водами становить не більш як 20% і переважає взимку. У степовій зоні влітку окремі малі річки пересихають.

Сьогодні
15.12.2023

Річки поділяються на:

гірські

рівнинні

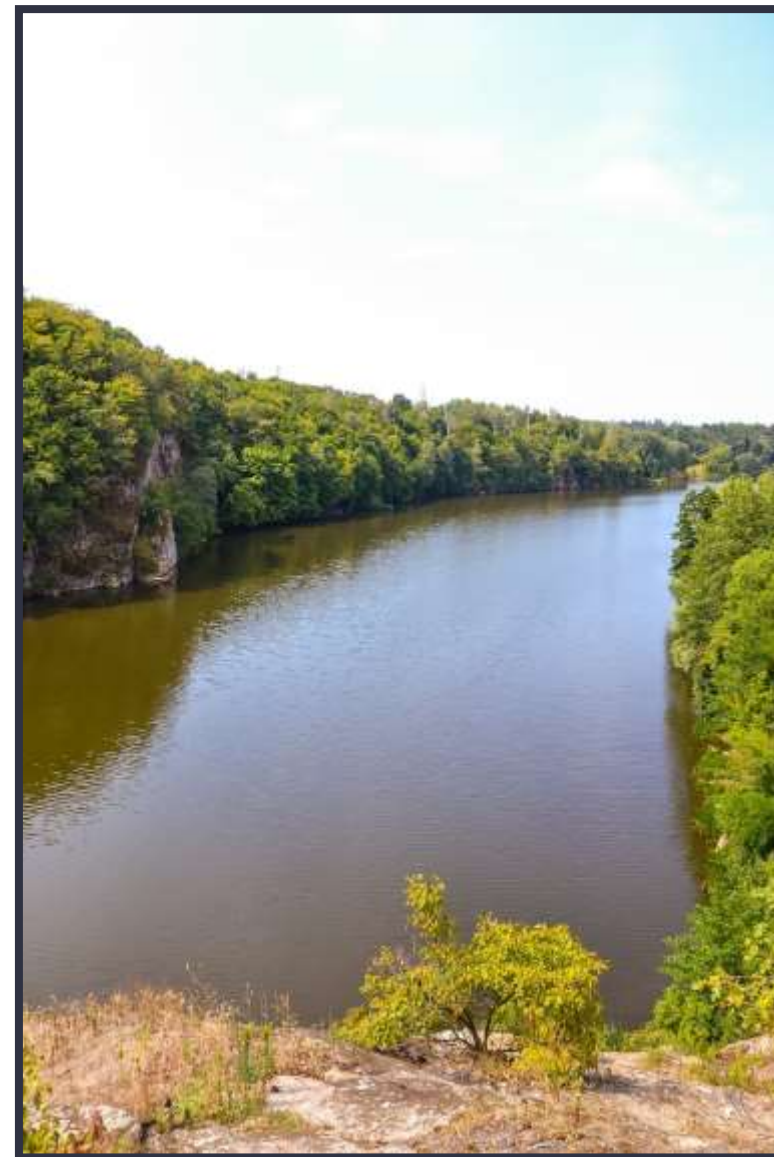
Сьогодні
15.12.2023

В якій місцевості тече рівнинна річка?

Сьогодні
15.12.2023

За світлинами охарактеризуй береги рівнинних річок.

Сьогодні
15.12.2023

Річки на рівнині звивисті. Швидкість течії не перевищує 2-5 км/год.

Сьогодні
15.12.2023

В якій місцевості тече гірська річка?

Сьогодні
15.12.2023

Русло гірської річки завжди кам'янисте, з великою кількістю уламків гірських порід.

Сьогодні
15.12.2023

Фізкультхвилинка

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА

Сьогодні
15.12.2023

Відгадай загадку

Серед поля лежить
дзеркало
– Скло голубе, а рама
зелена.

Озеро

Сьогодні
15.12.2023

Довідничок

**Озера поповнюються
водою річок, підземних
джерел, дощовою і
талом водою.**

Сьогодні
15.12.2023

Світязь – найглибше озеро України

**Знаходиться на
Волині.
Площа 27,5 км²,
найбільша глибина
58,4 м,**

Сьогодні
15.12.2023

Ялпуг – найбільше озеро в Україні

**Знаходиться в
Одеській
області. Площа
озера становить
149 км²,**

Сьогодні
15.12.2023

Найвисокогірніше озеро — Бребенескул

Воно розкинулось на висоті 1,8 тис. м над рівнем моря та є найтеплішим серед усіх на Чорногірському хребті.

Сьогодні
15.12.2023

Найбільше гірське озеро — Синевир

**Знаходиться в
Українських Карпатах
Його називають Синевиром,
або Морським оком.
Розкинулося озеро Синевир
серед гір, в оточенні
столітніх ялин, на висоті
989 м. над рівнем моря.**

Водойми, особливо мілкі,
поступово замулюються,
заростають рослинами, а з
часом перетворюються на
болота.

Болото — грузьке,
багнисте місце зі
стоячою водою.

Сьогодні
15.12.2023

Волинське Полісся — найбільш заболочена територія України

Сьогодні
15.12.2023

Домашнє завдання

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта
valentinakapusta55@gmail.com

Підручник § 32, ст. 116-119 , опрацювати матеріал; ст.119 запитання (усно).

Проект: «Роль води на планеті Земля»

1. Значення води для тварин і рослин.
2. Значення води для людини.
3. Які рослини і тварини очищають воду?
4. Чому вода потребує охорони?

Підготуй невелику інформацію, презентацію **по одному** з напрямків роботи.

Сьогодні
15.12.2023

Обери гірську річку

Сьогодні
15.12.2023

Рефлексія «Запитання від віртуального друга»

Це повний фейл. Я бомблю!

А я вже в цій темі шарю!

Пруфи сотка! Урок – вогонь!

Та це шейм!

Вау! Доволі ламповий вийшов урок.

